

J.J. Cremer en Loenen aan de Vecht

J.J. Cremer woonde van juni 1852 tot mei 1857 aan de Dorpstraat 68 in Loenen aan de Vecht. Waarschijnlijk had Cremer de woning voor een periode van 5 jaar gehuurd.

In Loenen aan de Vecht schreef hij in het voorjaar van 1855 de novelle *Ritter's Hans*.

Toon Ritter woont met zijn paard Hans in een hut nabij het "Stichtsche vaarstation" nabij Loenen. Beiden zijn oud en hebben niet lang meer te leven. Cremer beschrijft de armzalige hut van Toon zoals hij deze heeft gezien. De novelle werd gepubliceerd in het tijdschrift *Nederland* met een prent van Toon met zijn paard.

Zijn verblijf in Loenen aan de Vecht beschrijft Cremer kort in de novelle "Schudden en blazen" uit 1878.

Daar lezen we:

“Toen zich de eerste blaadjes aan de heesters in onzen tuin vertoonden, toen beschouwden wij ze met weemoed. We zouden de prachtige rozen niet meer zien bloeien aan die struiken, want de dag van vertrek uit het goede dorp was bepaald.

Dat was een vreemd ontwaken op dien laatsten morgen. Vrouw en kinderen waren reeds den vorigen dag vertrokken. Daar stonden nog eenige manden en kisten en koffers, een restant voor den schipper. - Een huis zonder kleeden en gordijnen! Stroo en hooi en papieren over den vloer. De luiken half dicht.

‘Ziezoo jongens, dat is het laatste vrachtje; voorzichtig! Brekende waar....!’

“En mens met z'n evenmens!” zei Gertt: ‘Alla Hannes, pak an!’

En de laatste mand werd naar buiten gedragen, en: ‘Een - twee - drie, voorzichtig! Ziezoo!’ Daar was ze aan boord. Dat zag ik door het tuinvenster zonder gordijnen; en toen - toen zag ik rond in die kamer, en in de andere kamers, en 't werd me zoo zonderling te moede - Voorwaarts! 't was immers een geheel vrije keuze dat we trekken zouden naar de groote stad? - Ja! maar ziet ge, dáar.... dáar werden ze geboren.... En ginds in dien hoek, daar stond het wiegje waarin de eerste lieveling, in dien somberen nacht, met de gesloten oogjes neerlag, om ze niet meer open te doen. - En dáar, achter die deur....

Men kan erg koud worden als men zoo alleen staat in een geheel ledig huis, waar de eerste, veelal zoo gelukkige huwelijksjaren werden doorgebracht. - Toch moest ik de trap op. - 't Was alsof de kleine, nu zoo naakte bovenkamer, met haar uitzicht op de grijze kerk, zei: ‘Hé, kom je nu nooit meer terug? 't Was hier zoo vol, zoo aardig met al die prenten aan den muur, en je zat daar 's-winters zoo gezellig te werken, met het gloeiend kacheltje in den hoek.’

Als iemand week is dan.... enfin, dan is hij dwaas, en dan neemt hij een potlood of een ding uit den zak, en schrijft op een kastdeur - als de woning toch aan een verversfamilie toebehoort:

Leeg is het huis,

Vol is het hart; enz. enz.

met een innig gemeend ‘vaarwel!’ aan 't slot; een vaarwel aan allen wier vriendschap men niet zal vergeten.”

Het gedicht dat Cremer op de deur schreef luidt als volgt:

“Leeg is het huis,

Vol is mijn hart,

God was met ons

In vreugde en smart.

Vijf jaren zijn

Als de adlaar, snel

gevloden

Heil! Heil!

Vaart allen wel.”

30 April 1857. J. J. CREMER.

Meer over Ritter's Hans:

J.J. Cremer online bibliotheek
WWW.JACOBCREMER.NL

Ritter's Hans
door J.J. Cremer (1827-1880).

Een introductie in een Stichtse Vecht novelle uit 1856.

augustus 2024
www.jacobcremer.nl

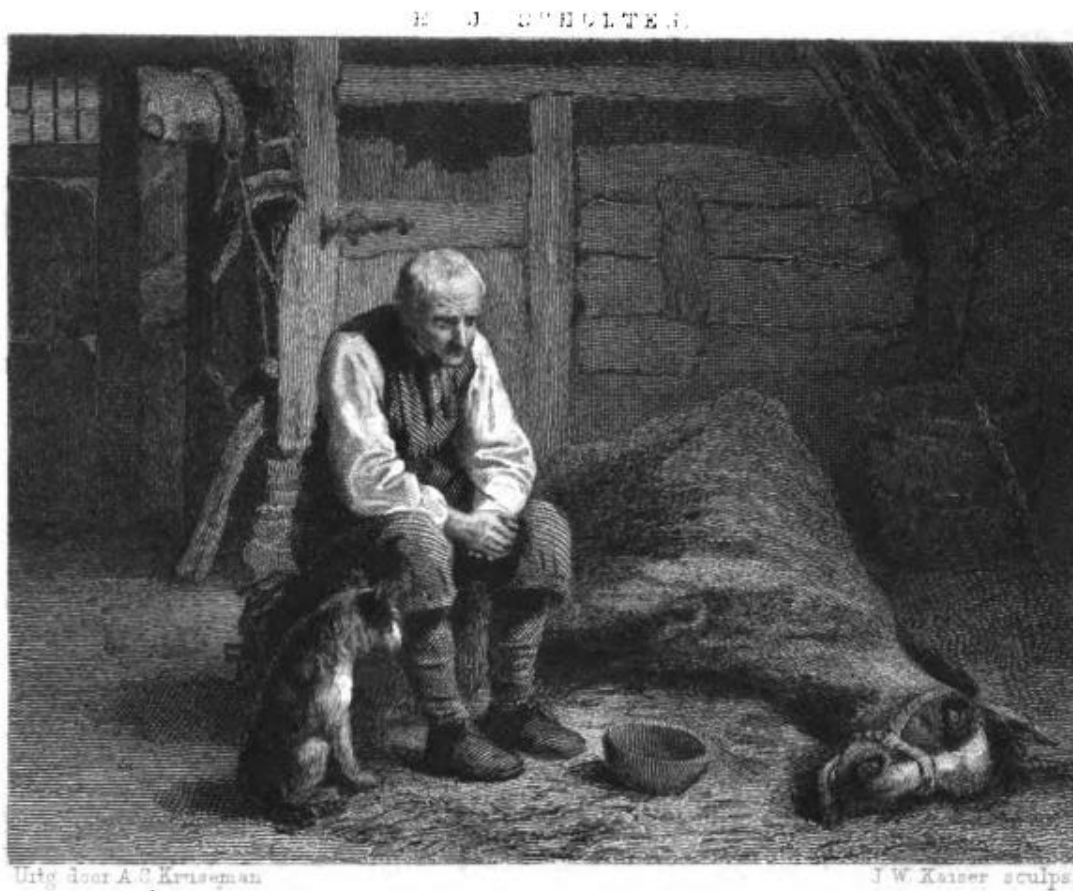
v. Leeningeveld

bladz. 180

Geend. v. P. Blom, 1857

RITTER'S HANS.

Het onderwerp van de novelle sprak ook een schilder als Hendrik Jacobus Scholten aan, want deze maakte een schilderij van Toon met zijn paard. Een afbeelding van het schilderij werd in 1860 geplaatst bij een gedicht van W.J. Hofdijk over een stervend paard. En ook in 1870 was er nog volop aandacht voor het schilderij.

22-8 2024

www.jacobcremer.nl